

Warszawa Marii Skłodowskiej-Curie

ŚCIEŻKA PL 1

Prezentacja ścieżka

Miejsca związane z dzieciństwem i młodością Marii Skłodowskiej-Curie. Trasa prowadzi śladami pierwszej kobiety, która otrzymała Nagrodę Nobla i jak dotąd jedynej, która otrzymała ją w dwóch różnych dyscyplinach nauki (chemia i fizyka). Maria Skłodowska-Curie urodziła się w Warszawie, gdzie również spędziła dzieciństwo i młodość. Od najmłodszych lat lubiła spacerować nad Wisłą. Dziś posąg Skłodowskiej-Curie na warszawskim Nowym Mieście patrzy w stronę Wisły. Jest to pierwszy punkt naszej trasy.

Maria Skłodowska należała do pokolenia wyemancypowanych Polek, które dzięki szkołom dla dziewcząt i tzw. Uniwersytetowi Latającemu w Warszawie uzyskało wykształcenie umożliwiające podjęcie studiów uniwersyteckich niedostępnych dla kobiet w Cesarstwie Rosyjskim. Spacer prowadzi przez miejsca, w których Maria Skłodowska mieszkała, studiowała, wychowywała się i świętowała swoje sukcesy.

Projekt współfinansowany w ramach programu Unii Europejskiej „Erasmus+”

WAYPOINTS

Pomnik Marii Skłodowskiej-Curie	3
Muzeum Marii Skłodowskiej-Curie	3
Rynek Starego Miasta.....	4
Rzeźba Igora Mitoraja	4
Plac Zamkowy.....	5
Muzeum Przemysłu i Rolnictwa	5
Ulica Senatorska, Pałac Mniszchów	6
Ogród Saski	6
Hotel Bristol.....	7
Uniwersytet Warszawski	7
Pałac Staszica	7
Centrum Nauki Kopernik	8

Panorama

Pomnik Marii Skłodowskiej-Curie

Na skraju skarpy warszawskiej u wylotu ul. Kościelnej, stoi rzeźba dwukrotnej noblistki, warszawianki Marii Skłodowskiej-Curie. Stoimy w miejscu, w którym w dniu chrztu po wyjściu z kościoła rodzice przyszej noblistki, trzymając małą Marię na rękach, spoglądali na płynącą Wisłę. Było to w 1867 roku, w którym to Alfred Nobel otrzymał brytyjski patent na wynaleziony dynamit. Tuż obok znajduje się średniowieczny kościół Najświętszej Marii Panny (ul. Przyrynek 2) w którym została ochrzczona. Rozpoczynamy spacer śladami Maria Skłodowska-Curie - kobiety, która dwukrotnie otrzymała Nagrodę Nobla, była jedynym uczonym, któremu ją przyznano w dwóch różnych dziedzinach nauk przyrodniczych. Była jedną z pierwszych kobiet, które uzyskały prawo jazdy. Pomnik jest darem Stowarzyszenia Członków Legii Honorowej i francuskiego Narodowego Orderu Zasługi dla mieszkańców Warszawy i symbol przyjaźni polsko-francuskiej. Skarpa nad Wisłą była ulubionym miejscem spacerów Marii Skłodowskiej w dzieciństwie i podczas późniejszych wizyt w Warszawie. Skarpa wiślana to jedno z ulubionych miejsc spacerów Marii Skłodowskiej-Curie. Bywała tu często jako dziecko i nastolatka, wracała jako dorosła kobieta podczas swoich kolejnych wizyt w Warszawie. Niezwykle wrażliwa na piękno przyrody nie mogła pozostać obojętną na uroki malowniczego krajobrazu brzegów Wisły. W październiku 1921 roku pisała w liście do córki Ewy: „Byłam wczoraj rano nad Wisłą na samotnym spacerze. (...) Rzeka wiję się leniwie szerokim korytem, modra w pobliżu, a niebieska w oddali, bo odbija się w niej niebo, a miejscami rozciągają się urocze ławice białego piasku, lśniąc w słońcu i narzucając bieg kapryśnemu nurtowi. Na skraju tych ławic obwódki lśniącego światła tworzą granicę głębszej wody. Odczuwam nieprzepartą potrzebę wyjścia na spacer po jednej z tych wspaniałych, świetlistych plaż. Wydaje się zresztą, że jedna z nich służyła tego lata do kąpeli ludziom, którym bardzo doskwierał upał; niektórzy z nich biwakowali tam nawet nocą. Przysnaję jednak, że ta rzeka niezupełnie wygląda tak jak nurt wody żeglownej, który się ceni; pewnego dnia trzeba będzie trochę wziąć w karby jej fantazję, ze szkodą dla piękna i malowniczości. U stóp skarpy znajduje się Multimedialny Park Fontann. Jest to kompleks czterech fontann znajdujący się na Skwerze 1 Dywizji Pancерnej WP pomiędzy ulicami Bolesć, Wybrzeże Gdańskie, Sanguszeki i Rybaki na Nowym Mieście w Warszawie. W piątkowe i sobotnie wieczory (a czasami również w inne dni) o 21.00 lub 21.30 od maja do września odbywają się tutaj 30-minutowe pokazy multimedialne „woda-światło-dźwięk” z wykorzystaniem reflektorów LED i laserów.

Muzeum

Muzeum Marii Skłodowskiej-Curie

Przekraczając drzwi kamienicy przy ul. Freta 16, wchodzimy do domu w którym urodziła się 7 listopada 1867 Maria Skłodowska. To jedyne muzeum biograficzne polskiej noblistki. Zaledwie cztery lata później mała Marysia nauczy się czytać. W Muzeum obejrzeć można m.in. makietę laboratorium razem z urządzeniami i naczyniami laboratoryjnymi, w którym małżonkowie Curie dokonywali swoich odkryć, skórzaną torebkę, ofiarowaną przez Związek Polek w Ameryce, którego członkowie przekazali Skłodowskiej pieniądze na wyposażenie Instytutu Radowego w Warszawie, słonika podarowanego przez prezydenta Stanów Zjednoczonych Herberta Hoovera oraz płaszczyk z czarnej żorżety, zostawiony przez Uczoną podczas jej pobytu w Warszawie w 1932 roku. Całość dopełnia bogaty zbiór fotografii i archiwaliów dokumentujący życie i dokonania naszej wielkiej noblistki. Zaledwie 100 m dalej, przy ul. Freta 10 stoi barokowy kościół św. Jacka, do którego chodziła i w którym przyjęła pierwszą komunię 10 letnia Maria. Ulicą Nowomiejską dojdziemy do Rynku Starego Miasta.

Waypoint

Rynek Starego Miasta

Wizytówką Warszawy jest niewątpliwie Stare Miasto, przepięknie odbudowane po licznych zniszczeniach z okresu drugiej wojny światowej. Zrekonstruowano je według dawnych planów, wzniesiono niemal od zera z pozostałych po II wojnie gruzów. W pamięci wielu Warszawiaków to miejsce ruin, gruzów i ogromnego cierpienia Polaków w czasie II wojny światowej. Dzisiaj, każdego dnia, spotykamy tu grupy turystów z całego świata podziwiających kolorowe, piękne kamienice oraz zdobiące je dekoracje, które została zrekonstruowana ponad pół wieku temu. Warszawska Starówka jest jedynym założeniem urbanistycznym, które zostało w całości odbudowane po zniszczeniach wojennych i wpisane na Listę Światowego Dziedzictwa Kulturowego i Przyrodniczego Ludzkości UNESCO.

Pomnik

Rzeźba Igora Mitoraja

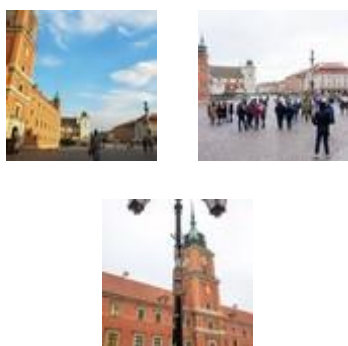

Przez Rynek, ulicą Świętojańską dochodzimy do Placu Zamkowego. Po drodze mijamy Sanktuarium Matki Bożej Łaskawej – z pięknymi drzwiami autorstwa znakomitego polskiego rzeźbiarza, znanego na całym świecie - Igora Mitoraja. Mosiężne drzwi mają trzy metry wysokości i ważą ponad trzy tony.

Punkt informacyjny

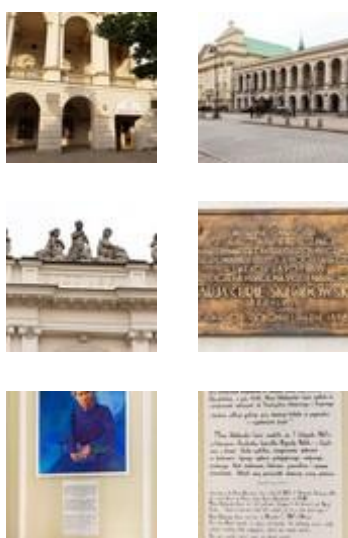
Plac Zamkowy

Stojąc na placu Zamkowym, możemy podziwiać pięknie zrekonstruowaną budowlę. Mała Maria Skłodowska, chodząc do gimnazjum przy Krakowskim Przedmieściu, mogła również podziwiać świeżo przebudowany Zamek Królewski, ujednoliconą w latach siedemdziesiątych XX w. elewację. Na placu stoi Kolumna króla Zygmunta Wazy - pierwszy nowożytny pomnik w Europie przedstawiającym osobę świecką na kolumnie. W czasach młodości Marii, kolumna przeszła gruntowną rekonstrukcję tj. wymianę trzonu na granitowy. Mijając prawą ręką Kolumnę Zygmunta, możemy dojść do pięknego Tarasu Widokowego na dzwonnicy kościoła św. Anny, skąd możemy podziwiać widok na całą Warszawę. (Żeby dostać się na taras trzeba wspiąć się wąskim przejściem po stu pięćdziesięciu schodkach).

Waypoint

Muzeum Przemysłu i Rolnictwa

Muzeum powstało w 1975 roku. To właśnie tutaj przyszła noblistka uczyła się i doskonaliła analizę chemiczną. W latach 1890-1891 w pracowni fizycznej i chemicznej prowadziła swoje pierwsze doświadczenia. Muzeum posiadało pracownię fizyczną i chemiczną. Pracownią fizyczną od 1887 roku kierował kuzyn Marii Skłodowskiej-Curie ze strony matki – Józef Jerzy Boguski, dawny asystent Dmitrija Mendelejewa, twórcy układu okresowego pierwiastków. Chętniej jednak korzystała z pracowni chemicznej, prowadzonej przez prof. Napoleona Milicera. To właśnie tu opanowała podstawy analizy chemicznej, jakościowej i ilościowej, wraz z analizą minerałów. Z tej pracowni wyniosła Maria Skłodowska pokaźny zasób wiedzy chemicznej i umiejętności analityczne, które pomogły jej w przyszłych pracach badawczych. Zaledwie 7 lat później, żyjąc i pracując już we Francji, odkryła Polon i Rad. Nazwa polon pochodzi od łacińskiego słowa Polonia, czyli Polska (nadana przez Marię na cześć ojczyzny). Polon jest silnym źródłem promieniowania. Pierwiastki te znajdują zastosowanie w chemii i medycynie. W medycynie wykorzystuje się je do

niszczenia komórek nowotworowych. Obecnie w budynku mieści się Centralna Biblioteka Rolnicza oraz Staromiejski Uniwersytet Trzeciego Wieku im. Marii Skłodowskiej-Curie. Na ścianie gmachu Muzeum Przemysłu i Rolnictwa od strony Krakowskiego Przedmieścia, odsłonięto w roku 1935 tablicę pamiątkową poświęconą Marii Skłodowskiej-Curie. Obecnie w oficynie, mieszczącej dawną pracownię chemiczną znajdują się pokoje gościnne z pięknym widokiem na ogród i prawy brzeg Wisły.

Waypoint

Ulica Senatorska, Pałac Mniszchów

Z Krakowskiego Przedmieścia, ulicą Miodową dochodzimy do ulicy Senatorskiej by dojść do Ogródu Saskiego, który był jedną z większych atrakcji w latach młodości Marii Skłodowskiej. To ten park Skłodowska przemierzała każdego dnia w drodze do szkoły. Przy ul. Marszałkowskiej 135 / róg Królewskiej w nieistniejącej już kamienicy mieściła się pierwsza szkoła do której uczęszczała Skłodowska – pensja Jadwigi Sikorskie, jednej z najbardziej popularnych szkół warszawskich. Przy ul. Senatorskiej 38/40 (gdzie dziś mieści się ambasada Belgii) we wnętrzu Pałacu Mniszchów w 1913 roku urządzono uroczysty raut na cześć uczzonej. Raut odbył się zaraz po ogłoszeniu przez Marię Skłodowską odczytu w siedzibie Muzeum Przemysłu i Rolnictwa. Być może tę samą drogą z Krakowskiego Przedmieścia 66 na raut przy Senatorskiej przemierzali uczestnicy tego wyjątkowego wydarzenia. Po drodze, przy ulicy Senatorskiej 14/16 w Pałacu Jabłonowskich, który znajduje się naprzeciwko Teatru Wielkiego – Opery Narodowej, a który w latach 1819 – 1939 był siedzibą stołecznego Ratusza, w dniu 7 czerwca 1925 roku w siedzibie władz miejskich wręczono Marii Skłodowskiej-Curie Dyplom Honorowego Obywatela Miasta. Podczas tej samej uroczystości odczytano akt założenia fundacji, powołanej w celu utworzenia Instytutu Radowego w Warszawie – placówki, o której powstanie Maria intensywnie zabiegała. Wieczorem, po części oficjalnej o godzinie 21.00. odbył się bankiet na cześć Uczzonej. Przez Ogród Saski, obok Grobu Nieznanego Żołnierza – symbolu współczesnej Warszawy, przez Plac Piłsudskiego powrócimy pod Hotel Bristol najstarszy i najbardziej luksusowy hotel w Warszawie. To tu, w Sali Malinowej Towarzystwo Naukowe Warszawskie urządziło bal na cześć polskiej noblistki.

Waypoint

Ogród Saski

		Przez Ogród Saski, obok Grobu Nieznanego Żołnierza – symbolu współczesnej Warszawy, przez Plac Piłsudskiego powrócimy pod Hotel Bristol najstarszy i najbardziej luksusowy hotel w Warszawie. To tu, w Sali Malinowej Towarzystwo Naukowe Warszawskie urządziło bal na cześć polskiej noblistki.
		

Waypoint	Hotel Bristol	
		Hotel Bristol najstarszy i najbardziej luksusowy hotel w Warszawie. To tu, w Sali Malinowej Towarzystwo Naukowe Warszawskie urządziło bal na cześć polskiej noblistki.

Waypoint	Uniwersytet Warszawski
 	Z hotelu Bristol, Krakowskim Przedmieściem podążymy na Uniwersytet Warszawski. Przy Krakowskim Przedmieściu, pod nr 36 mieściło się gimnazjum rządowe, prowadzone przez władze carskie, do którego uczęszczała Skłodowska. Pomimo, że ukończyła tę szkołę ze złotym medalem, to bardzo jej nie lubiła, o czym wielokrotnie pisała w swoich pamiętnikach. Podążając w kierunku Uniwersytetu, miniemy przy Krakowskim Przedmieściu 64, Dom Polonii, dawniej mieściła się Resursa Obywatelska. W dniu 5 czerwca 1925 roku Maria Skłodowska-Curie spotkała się tu z profesorami należącymi do Towarzystwa Chemicznego i Fizycznego. Maria Skłodowska Curie dwukrotnie odwiedziła Uniwersytet Warszawski. W czerwcu 1919 roku uczelnia nadała Marii Skłodowskiej-Curie tytuł Honorowego Profesora Wydziału Filozoficznego. W październiku 1921 roku Maria wzięła udział w inauguracji roku akademickiego. W 1925 roku wygłosiła wykład o badaniach nad promieniotwórczością. Na wykład przybyły tłumy warszawiaków.

Waypoint	Pałac Staszica
	Następnie mijając pomnik Mikołaja Kopernika, docieramy do Pałacu Staszica, mieszczącego się przy ul. Nowy Świat 72. Tu mieścił się m.in. Instytut Francuski oraz Towarzystwo Naukowe Warszawskie, którego Maria Skłodowska-Curie od 25 listopada 1912 roku była honorowym

członkiem. W 1921 roku uczona przekazała Towarzystwu 12 850 franków z sumy zebranej przez rodaków amerykańskich na potrzeby inwestycyjne Pracowni Radiologicznej. W dniu 6 czerwca 1925 roku Skłodowska wygłosiła w Instytucie Francuskim (w Pałacu) wykład na temat funkcjonowania Instytutu Radowego w Paryżu. Ponad 70 lat później (w 1997 roku), w tym gmachu jednej z sal nadano imię Marii Skłodowskiej-Curie. Spod Pałacu Staszica, ulicą Obożną, następnie ul. Leszczyńską zejdziemy na Wybrzeże Kościuszkowskie by dotrzeć do Centrum Nauki Kopernik. Spacer zajmie nam ok. 20 min. Możemy też przejechać ze stacji metra Świętokrzyska, jeden przystanek do stacji metra Centrum Nauki Kopernik.

Metro

Centrum Nauki Kopernik

Spod Pałacu Staszica, ulicą Obożną, następnie ul. Leszczyńską zejdziemy na Wybrzeże Kościuszkowskie by dotrzeć do Centrum Nauki Kopernik. Spacer zajmie nam ok. 20 min. Możemy też przejechać ze stacji metra Świętokrzyska, jeden przystanek do stacji metra Centrum Nauki Kopernik. Być może tu przyszli nobliści stawiają swoje pierwsze kroki, a każdy z nas może poczuć się odkrywcą. Centrum Nauki Kopernik to nie jest muzeum. Jest jednym z największych w Europie centrów nauki. Ekspozycja podzielona jest na sześć interdyscyplinarnych galerii z ponad 450 eksponatami. Po intensywnej wyprawie, możemy przysiąść na bulwarach wiślanych. Na bulwarach czekają na nas altany z leżakami, kamienne ławy oraz siedziska z konarów drzew. Jest także punkt widokowy i mini plaża z wiklinowymi koszami. Możemy tu przysiąść, by znów popatrzeć na Wisłę, ukochaną rzekę Marii Skłodowskiej-Curie.